

Ali je okraj Allegheny v Pennsylvaniji na Kitajskem?

Državna policija na konjih gnala žene rudarjev pred nabo kot čredo. Žene, ki niso stopale hitro, so bile v nevarnosti, da jih pobadajo konji.

Library, Pa.—Žene rudarjev so se zbrale na cesti še pred peto uro jutraj. S nabo so imele napise: "Priljubite se UMWA," kar je pomenilo, da naj se stavkokaži pridružijo rudarski organizaciji. Žene rudarjev so odhajale na stavkovno stražo, da pridobijo stavkokaže v premogovniku Montour št. 10, da pregovore stavkokaže, da se pridružijo stavkarjem. Tam je pa bilo kakšnega pol tuceta stražnikov od "železne" in premogovne policije. Ti so akrobili, da žene rudarjev niso stale na enem mestu, ampak so se morale premikati sem tje. Ura je že odšla šest, ko je po cesti pridržalo pet državnih policajev na konjih, ki jih je vodil prostak Joe Francis. Obkolili so žene rudarjev in jih pričeli s konji pritiskati, da zapuste stavkovno stražo. Žene so protestirale proti takemu početju, toda konji so silili naprej in žene so se morale umakati, ako niso hotele biti pomanjane od konjskih kopit. Žene so rekly policajem: "Me in naši otroci trpimo več ko naši možje. Ostale bomo na stavkovni straži, dokler ne zmagamo v stavki." Neka starejša žena se je umaknila na stran, da se umakne konju, toda policaj na konju jo je zopet pritikal na cesto, nakar se je pobahal napram častniku poročevalcu: "Moj konj jih zna loviti. Bi je že v šestih stavkah in razume več ko jaz."

"Zadnje je močeno res," se je oglasil tam zadaj neki stavkokaži rudar. "Kajti če bi bili ti pametnejši kot je konj, bi ne bil policaj, ampak bi poiskal delo v industriji."

Prisel je tudi fotograf Martin McEverly iz New Yorka in je hotel fotografirati za časnike, kako pennsylvanske državna policija lovi žene stavkarjev s konji. Državni policaji so mu z ostrimi besedami prepovedali izvršiti kaj takega.

Kasneje se istega jutra so žene rudarjev, Christine Dolenc, Jennie Rupnik, Margaret Woods in Ana Intihar protestirale pri šerifu Brownu proti brutalnemu nastopu državne policije na konjih. Šerif se je najprej izgovarjal, da nima časa jih poslušati in je rekel, da se naj žene vrnejo popoldne. Žene se pa ni dale odgnati. Sedle so. Prišel je časniški poročevalec in šerif je bil pripravljen sprejeti žene rudarjev, toda ni pa dovolil, da bi časniški poročevalci bili navzoči pri pogovoru. Šerifom sta bila tudi dva državna policaja v civilni obleki.

Žene stavkarjev izjavljajo, da je šerif rekel časniškemu poročevalcu, da ne mara, da bi bili dogodki iz okraja opisani v vseh časnikih. Ljudje se boje voziti skozi okraj.

Mrs. Dolenc je povedala časniškemu poročevalcu, da je šerif rekel, da so policaji se ravnavali po njegovih navodilih. Dostavila je, da so mu žene povedale, da policaji mečejo solzne bombe in pomandrajajo ljudi s konji.

Po končanem intervjuju je šerif rekel, da bo aretirati vsako ženo na stavkovni straži. Mrs. Rupnik mu je pa odgovorila: "Zapora se nič ne bojimo, toda policaji so rekli, da nas pošljejo v bolnišnico."

Mrs. Christine Dolenc je članica "železne in premogovne policije" Pittsburgh Coal kompanije, je obtožila, da so zapodili s solznimi bombami žene rudarjev pred voz tlične železnice, ki je prihajal njim nasproti. Mirovni sodnik John Burke v Libraryju je izdal dve tiralici proti policijskemu korporalu H. L. Jonesu in štirim drugim policajem. Ob-

Passažski magnatje izločijo mnoge delavce

APRIL 14 1928
Kompanija želi, da delajo po šestnajst ur dnevno.

Passaic, N. J.—"Močni in dobri tkalci naj stopijo iz vrste. Mi vas potrebujemo."

Tako so govorili pisarji Gera kompanije, ki sprejemajo delavce v delo, ker je tvrdka dobila naročilo, ki je moralo biti hitro izvršeno in je potrebovala delavce, ki delajo po šestnajst ur dnevno. Stopili so naprej in vprašali delavce: "Ali lahko delate po šestnajst ur dnevno?" Delavci so bili brez centa v žepu, kajti bili so že dalj časa brez dela, pa so pokimali, da lahko delajo po šestnajst ur dnevno.

Gera kompanija je odločna nasprotnica delavske strokovne organizacije. Ko je bilo dodano naročilo, je kompanija odločila, da delajo po šestnajst ur dnevno. Pahnjeni so bili zopet med brezposelne tekstilne delavce, katerih je 40 odstotkov trajno brez dela.

Tako je v sistemu kapitalistične produkcije in distribucije za profit. Če podjetnik nima dobička od delavca, tedaj mu reče, pojdi, od kjer si prišel.

Bomba ubila 14 in ranila 40 oseb v Italiji

Razpočila se je sredi trga v Milanu ob otvoritvi sejma.

Milan, Italija, 12. apr.—Danes jutraj, ko je bil v Milanu otvorjen veliki letni sejem, je eksplozivna sredstva Giulio Cesare bomba s strašnim učinkom. Stirinaest oseb je bilo na mestu ubitih in raztrganih, okrog 40 pa ranjenih. Kralj Victor Emanuel, ki je uradno otvoril sejem, je bil v bližini, toda ušel je ranjen. Bomba je bila položena pod svetilnico.

Fašistovska policija zdaj išče povzročitelja.

Čikaški farmer-laboriti odločili.

Chicago.—Farmarska delavska stranka, ki je pri zadnjih predsedniških volitvah nastopila pod firmo progresivcev in o kateri ni bilo potem nič več slišati, je ta teden vatala od mrtvih. V aredu sveder je bil sestanev v Morrison hotelu in aklenili so, da pošljejo delegata na konvencijo v Milwaukee, ki se vrši 17. maja. Jasno G. Grosberg, odvetnik, je bil imenovan predsednik komiteta za odločitev.

Čikaški muzej dobi najstarejši voz.

Chicago.—Voz z dvema kolesoma, ki je star približno 5000 let, torej do danes najstarejši vozlo na svetu, pride še letos v Čikaški Field muzej v Grant parku. Voz je bil pred kratkim izkopen v Mezopotamiji, kjer je stalo starodavno mesto Kiš okrog leta 3200 pred Kr. Voz je ležal 45 čevljev globoko pod sodanjam površjem in zraven sta ležala okostnjaka moža in primitivnega konja.

Najstarejša žena v St. Louisu umrla.

St. Louis, Mo.—Miriam Sparks Banister, ki je 19. marca praznovala svoj 111-letni rojstni dan, je 10. t. m. umrla na svojem domu. Banister je bila najstarejša žena v tem mestu, v katerega je prišla pred 80 leti. Izmed treh otrok, ki vsi žive tukaj, je najstarejši spolnil 85. leto.

Stavka v švedskih avtomobilnih tovarnah.

Stockholm, 12. apr.—Delavci v avtomobilnih tovarnah v Stockholmu so danes stopili v splošno stavko. Delavci pri General Motors Co., podružnici ameriške družbe, so tudi zastavali.

DELAJSKI BI-ROJ VIDI INDUSTRIJSKI ZASTOJ

Izločljani in novi stroji tako hitro množe produkcijo, da tudi olivljenja industrije ne more znižati števila brezposelnih delavcev.

New York, N. Y.—Izločljani in novi stroji tako hitro množe industrijo, da tudi pomnožena naročila ne morejo znižati števila brezposelnih delavcev, ki za manjše delo od podjetja so podjetja.

Labor Bureau, Inc., je v svojem aprilskem poročilu pokazal na rano na ameriškem gospodarstvu. Produkcija je klenih čokov se je v mesecu februarju povečala za šest odstotkov. Produkcija sirovega železa v tem mesecu je bila samo za en odstotek nižja kot v mesecu februarju leta 1927. Kljub temu se je pa število zaposlenih delavcev zmanjšalo za devet odstotkov.

Labor Bureau pravi zaradi tega, ako ni velike pomoči v proračunu produkcije, tedaj se napredek v tehniki razvija tako hitro, da brezposelnost ostane stalni gost ob časi olivljenja industrije. Temu dodaja, da take razmere kot govore, da ne moremo biti več odvisni samo od tega, da se blazis olivi, pa bo rešeno vprašanje brezposelnosti. V letu januarja mesecu februarju, ko se je v vseh glavnih industrijah, izvenmi tekstilno, premogovno in paliljanju tovara po železnih, videlo kaditi dim iz več dimnikov, ampak število zaposlenih delavcev se je vseeno znižalo za šest odstotkov, govore, kaj čaka delavce. Tedenki zaslužek onih, ki so delali, je pa padel za en odstotek.

Malo manj viden dogodek v tem mesecu, pa tudi manj znan, je vrtočlavljepekulacija na borzi, pravi Labor Bureau. Na trgu se je zrcalila spekulativna delavnost, ki je brez pomena za sedanje ali bodoče aktualne razmere v industriji.

V času, kot je zdaj, se delavnost na borznem trgu več ne veže s produkcijo, kar ni imela nič opraviti pred leti semilijna spekulacija v Floridi s produkcijo.

Wall Street je cenil, da je to drvenje na borzi ustvarilo 300 novih milijonarjev. Spekulacija se je napolnila žepi spekulativov, 10 tisoč avtov, okrašenih in kovanih s srebrim, najfinjša butlegarska vina in žganje, ponočni klub, dragocena kožuhovina, pariške ženske obleke, perziske preproge in druge razkošnosti se vidijo okoli Pete avenije. Na veliki petek so bili ponočni klubbi vsi prenapolnjeni tako, kot še nikdar popreje.

Sedem monarhistov aretiranih v Turčiji.

Brusa, Turčija, 12. apr.—Turška policija je odkrila novo monarhistično zaroto v Brusu. Sedem vodilnih zarotnikov je bilo aretiranih in v teku je stroga preiskava. Pričuje se mnogo drugih aretacij.

Kolizija v Franciji: 16 mrtvih.

Pariz, 12. apr.—Dva viska, napolnjena s pasažirji, sta včeraj trčila pri Enghien. Šestnajst oseb je bilo ubitih in 30 ranjenih.

Lepi obrabi na prodaj — ne le, a kmalu.

Chicago.—"Danes smo na pragu dobe, v kateri bo ženska lepota na prodaj," je rekla Mrs. Ruth J. Maurer, lepotičarska strokovnjakinja iz New Yorka, zadnji turek na konvenciji "All American Beauty Culture Schools" Asociacije v hotelu Sherman. "Kmalu pride čas, ko pojde ženska v beauty shoppe in si kupi nov obraz, kakršnega si zaželi."

Dijal kralj Sinclair je lahko mazal

Teapotdomaki vreli so mu prinesli petdeset milijonov dolarjev dobička. Potek obravnave.

Washington, D. C.—Med vladnimi pričami, ki nastopajo proti oljnemu magnatu Harry F. Sinclairju v teapotdomakem petrolejskem procesu, je tudi pomolni tajnik departmeta notranjih zadev Finney, ki je izjavil v aredu, da je bil tajnik tega departmeta, Albert B. Fall, sam sklepal pogodbo s Sinclairjem za oddajo oljne rezerve v Teapot Domu. Finney je tudi povedal, da je Fall po sklenitvi pogodbe odnehal, da se ne sme nič poročati javnosti o transakciji s Sinclairjem.

Ta izpovedba je huda udarila na Sinclairja, ki trdi, da je bila transakcija "odprta bistriča med dva vladna." Sinclairjev odgovor je, da on ni sklepal pogodbe s Fallom, temveč v vlado vohove na legitimni način. Finney pa je ta alibi za Falla grdo izpodbil, ko je pričal, da je Fall vodil vseh pogajanjah glede oljnih rezerv čisto sam, in sicer tajno.

V poteku procesa je tudi prišlo na dan, da je Sinclair naredil približno 50 milijonov dolarjev dobička na teapotdomskih rezervah. To dejstvo je bilo dokazano iz knjig njegove Sinclair Consolidated Oil kompanije in Mammoth Oil kompanije.

Stavkarji piketirajo tovarno v Kenoshi

Stavkokaže poudarjajo s prevoznimi inveni.

Kenosha, Wis.—Pleteninarški delavci vodijo stavko v tovarni Allen A. kompaniji še dosti uspešno, akoravno je proti stavkarjem izdana sodnijska prepoved. Obravnava zaradi zarote proti 19 voditeljem stavke prične pred sodiščem v Milwaukeeju dne 17. aprila. Oni dan je bilo videti vse živo stavkarjev na poti proti tovarni. Bili so delavci in delavke. Nekateri so jih cenili na šest sto. Ko so stavkokaži prihajali iz tovarne so jih stavkarji pozdravili s besedami: "Podgane, skakaj..."

Sodnijska prepoved zveznega sodnika Geigerja prepoveduje piketiranje in pozdravljanje stavkokaže s besedo "skab" (garjevec).

Ta postojanka je za organizacijo pleteninarških delavcev izredno važna, za to je tako izredno brani. Od tega boja za priznanje organizacije, je veliko odvisno.

V normalnih časih je kompanija proizvedla tri tisoč parov ženskih avlinatih nogavic. Stavka je prišla v mesecu januarju in produkcija nogavic je padla na dve sto parov. Produkt je bil tako, da je tvrdka ne da več svoje znamke na njega. Produkt se prodaja v Chicagu in par nogavic stane dolar.

Frank Wilson, glavni pastir stavkokažev, je baje odpoval. Komitej mira in reda ga je razoborožil, preden je ustrelil unjakega organizatorja Louis Budenza. Bil je pijan in mahal je okoli sebe s samokresom.

Pet letalcev mrtvih v enem dnevu.

Baton Rouge, La.—Vojški aeroplan s dvema letalcema je v sredo padel v reko Mississippi. Oba letalca sta utonila.

El Paso, Tex.—Letalo s tremi možmi je v aredu padlo štiri milje južno od Kenta, Tex. Trojica se je ubila.

Nev potres v Smirni.

Carigrad, 12. apr.—Panično prebivalstvo Smirne je včeraj spet bežalo na plano, ko se je mesto streslo sedemkrat. Stiri hiše so se podrele. Živiljskih izgub topot ni bilo.

PREMOGOVNA INDUSTRIJA MED DRŽ. TRGOVINA?

Če je in senatni odsek odloči tako, tedaj ima kongres pravico uravnati to industrijo.

Washington, D. C.—Premogovniški podjetniki, ki obratujejo svoje premogovnike v južnih državah z neorganiziranimi rudarji, se nlečar tako ne boje, kakor če bodo morali pokazati senatnemu odseku svoje računake knjige, iz katerih so razvidni dobički premogovnih baronov. Bivši senator Stanley iz države Kentucky je argumentiral dve uri pred senatnim odsekom za meddržavno trgovino, ki preiskuje razmere v premogovni industriji, da senat ne more pristopiti premogovniških podjetnikov iz južnih držav, ki obratujejo svoje premogovnike z neorganiziranimi delavci, da predlože senatu produkcije stroške. Senatni odsek pa je mirno poslušal in dne 9. aprila je izjavil, da je odsek zavrgel vse njegove argumente lavzemal enega. Watson je izrekel, da bo senatni odsek vpohteval samo eno vprašanje. To vprašanje je, ako je premogovna industrija meddržavna trgovina. Ako se premogovna industrija prizna za meddržavno trgovino, tedaj ima kongres moč, da jo uravna, senat pa lahko prisili premogovniške podjetnike, da pokažejo, kaj plačajo rudarjem.

Stanley se je trudil dopovedati senatnemu odseku, da nima pravice pogledati v "privatne zadeve in kapijske posele" premogovniških podjetnikov ne glede nato, ako ima kongres pravico uravnati njih industrijo.

NESREČA NA KRIZIŠČU.

Solaki bus in vlak trčila; eden mrtov, več drugih ranjenih.

Marberry, Ga.—En deček je bil ubit in 24 koleških otrok je bilo ranjenih, ko je 11. t. m. potniški vlak Louisville and Nashville železnice trčel v solaki bus na križišču blizu tega mesta. Bus je vnel otroke iz kole na njih domova. Ranjene otroke so odpeljali v mestno bolnico v Birmingham. Deset otrok bo najbrž podleglo poškodbam.

Zaklad velikega kneza najden v Rusiji.

Leningrad, 12. apr.—V bližnjem Detakem selu (bivše Carškoje selo; poletna palača ruskih carjev) so delavci, ki so po pravljali notranje prostore, našli pod kupom starih listin železno skrinjo, v kateri je bila velika dijamantna zvezda, razna slatnična, noži in vilice iz platine, srebrne posode in druge dragocenosti. Zaklad je bil lastnina velikega kneza Vladimirja in njegove žene Marije Pavlovne.

Velika zaplemba opojnih pijač.

New York, N. Y.—Pet prohibicijskih uradnikov je v aredu navallvo v prostore evropskega kluba in zaplenilo nad sto zabojev, napolnjenih s šampanjem, žganjem in drugimi alkoholnimi pijačami. Trije lastniki prostora in devet uslužbencev je bilo aretiranih. V času, ko je bil izvršen naval, je bilo v klubovih prostorih nad dvesto gostov.

Gledališče pogorelo.

Monmouth, Ill.—Največje gledališče v tem mestecu je v sredo pogorelo. Sumi se, da je bil ogenj podaknjen. Škoda se ceni na \$50,000.

Kuga kaže ljudi v Indiji.

Kalkuta, Indija, 12. apr.—Kuga spet kaže ljudi v provincama Agra in Oudh. V tednu, ki je končal 31. marca, je umrlo 4100 oseb.

Nemško letalo "Bremen" na poletu v Ameriko

Ako pojde po areti, pride danes v New York. V zraku sta dva Nemca in eden Irca, ki pilotira aeroplan. Zračna črta znaša 3000 milj.

Dublin, Irsko, 12. apr.—Nemško Junkerjevo letalo "Bremen", ki je čakalo tri tedne na ugodno vreme za polet iz Evrope v Ameriko, se je danes jutraj ob petih dvignilo v zrak in odletelo v zapadno smer. Dve uri kasneje je "Bremen" letel nad Galwayjem na irskem obrežju in letnil nad morjem. Vreme je bilo nekoliko megleno, toda mirno.

V velikem letalu, ki morda po tolikih tragičnih pomorih prvo poletil Atlantik z evropske strani, so trije možje: baron Ruenfeld, lastnik letala (vse svoje premoženje je dal za to polet), kapitan Hermann Koehl in Irca James Fitzmaurice, ki se je ponudil Nemcem za pilota. Koehl je tudi dober avijatik. S seboj so vseli toliko gorilina, da lahko vdrle 40 ur v zraku. Zračna črta od Dublina do New Yorka meri okrog 3000 milj. Dvatisoč milj je čez morje do Nova Fundlandije, od tam pa tisoč do New Yorka.

Ako pojde vse po areti, pride "Bremen" v New York enkrat v petek predpoldne.

Nov strah v Nikaragvi

Piketi s naplomi "Pobijte vse Američane" so uprili vse ameriške arnade na coge.

Managua, 12. apr.—Kadaže dni smrti pojaviti na drvevni v okolici 30 milj v distriktu Matagalpe piketi s naplomi: "Pobijte vse Američane! Američani so sovražniki Nikaragve!" Plakate so nabili nočni jandoci kljub temu, da je tam vse polno ameriških straž.

Piketi so izvali veliko paniko med ameriški plantatniki in veliko aktivnost ameriških pomorških čet. Ryan melega vse ameriške arnade, ki šteje 3500 mornarskih pešcev, se nahaja v okolici Matagalpe, Jinotape in Nueva Segovija. Ameriški poveljnik je odredil, da Američani ne smejo dva dni zapustiti svojih plantaž.

Mlada morilon aretirana.

Chicago.—John Draus, star 16 let, in Henry Kletyha, 20 let, sta bila v aredu aretirana na obtožbo umora Harry Harria, lekarjarja, 500 N. Hamlin ave., katerega sta skušala oropati. Kletyha je obstrlil lekarjarski pomočnik, ki je bil v tistem času v prodajalni. Roparja sta po umoru pobegnili, toda bila sta kmalu prijeta in odvedena v zapor.

Samomor bančnega blagajnika.

Bowling Green, Mo.—Charles Wenkle, ki je bil nad dvajset let blagajnik tukajšnje Narodne banke, se je v turek utrdil v svojem stanovanju. Wenkle je bil pred par meseci obtožen poneverbe bančnega denarja, toda pozneje se je izkazalo, da je bil nedolžen. Od tistega časa je bil vedno otožen in je večkrat govoril o samomoru.

Trupla treh letalcev najdena.

Kent, Tex.—Trupla treh letalcev so bila 11. t. m. najdena poleg razbitega monoplasna, s katerim so se v pondeljek dvignili s San Diego, Cal., proti Fort Worthu, Tex. Trupla so našli trije farmarji kakih šest milj južno od tega mesta.

Gosni polari.

Lancaster, Pa.—V okoliških gozdovih divjajo polari, ki so že uničili na stotine akrov gozda. Zvezni gozdarji in čete prestopolceev so na delu, da omaje pošar, ki ogroža celo okolico.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
Cene oglasov po dogovoru. Rokopis se ne vrača.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) \$6.00 na leto, \$3.00 za pol leta; Chicago in Cileco \$7.50 na leto, \$3.75 za pol leta, in za inostestvo \$9.00.

Naslov za vse, kar ima stik s tem: "PROSVETA"
2557-59 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"
Organ of the Slovene National Benefit Society.
Owned by the Slovene National Benefit Society.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$6.00 per year; Chicago \$7.50, and foreign countries \$9.00 per year.
MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

Datum v oglepju n. pr. (March 31-1922) poleg valnega imena na naslovu pomeni, da vam je s tem davcom potekla naročnina. Posredje je pravilno, če se vam ne ustavi list.

RUDARSKA STAVKA V DRŽAVAH PENNSYLVANIA IN OHIO.

Zaključek gl. odbora.—Delitev podpore stavkujočim in razni nepotrebnosti pri delitvi podpore. Poseganje zunanjih elementov v delitev podpore stavkujočim članom S. N. P. J.

Glavni predsednik S. N. P. J. je pričel pisati raznim bratom, da naj poizvedo, v kakšnih razmerah se nahajajo člani S. N. P. J., ki so na stavki, kajti upravni odbor je prepričan, da so potrebni podpore. Vprašal jih je, ako so zadovoljni deliti podporo onim, ki so najbolj potrebni. Na prvi poziv ni bilo nobenega pozitivnega odgovora, vsi bratje so kot en mož odklonili. Vsi so dejali, da je najbolj težavno delo deliti podporo. Kdor jo bo delil, si bo nakopal osebno sovraštvo, ker podpore ne bo toliko, da bi jo bili vsi deležni. Potrebni so pa vsi, eni več, drugi pa zopet manj. Brat glavni predsednik je prinesel odgovore na sejo gl. upravnega odbora. Odborniki so rekli, da je res težava deliti podporo in da nihče ne more deliti podpore tako, da bi se nikomur ne zameril, ampak glavni odborniki ne morejo v stavkovni okraj in tam deliti podporo, ker so jim razmere še manj znane, kot onim bratom, ki tam žive. Apelirali so na predsednika, da tolikokrat apelira na brate, na katere se je obrnil, da bodo sprejeli. Pričela je zopet korespondenca. Nekaterih bratov niso odvrnili od njih zaključka vsi apelirajoči predsednika, ostali so pri tem, da ne sprejmejo pooblastila za delitev podpore pod nobenim pogojem. Ponudbo so sprejeli po daljšem prigovarjanju bratje Vidrih, Terčelj za Pennsylvanijo in Nace Ziemberger za Ohio. Medtem so pa izhajali članki v Prosveti, v katerih se je apeliralo na članstvo S. N. P. J., da prikažejo na pomoč članom, ki so zašli v bedo in pomanjkanje brez lastne krivde, ker so na stavki ali so jih pa premogovniški podjetniki izprili. Pričeli so se oglašati posamezniki in pošiljati denar predsedniku in oglašala so se tudi posamezna društva. Kot naselbina v celoti se je prva oglasila slovenska naselbina v Clevelandu. Organizirala je svoj pomožni odbor. Tej naselbini so sledile druge, društva so pričela prirejati veselice in druge prireditve v pomoč stavkarjem. Ves aparat je bil v zamahu. Člani S. N. P. J. in slovenski delavci, ki niso niti člani S. N. P. J., so bili solidarni v tem, da je treba pomagati stavkujočim rudarjem. Vedno bolj pogosti so bili dopisi v Prosveti.

V okraju, v katerem je bil brat Vidrih izvoljen za zaupnika, je šlo vse gladko izpod rok. V okraju, v katerem je bil izvoljen brat Terčelj, je kmalu nastal sporazum glede delitve podpore. V okraju, v katerem je bil določen brat Nace Ziemberger, so pa nastali nesporazumi. To so spoznali vsi bratje, ki so čitali komunistični list "Delavec," katerega urednik je Ernest Bartulović, doma iz Dalmacije, ki je v Ljubljani nastopal pod tem imenom in razdiral delavske organizacije po navodilu svojih delodajalcev in se izdajal za krojača, a nikdar ni delal kot krojač, iz Berlina pa pošiljal dopise Delavski Sloveniji pod imenom Frank Charles Novak, dospevali v Ameriko je javno nastopil kot Charles Novak, ko je hotel pristopiti k društvu Francisco Ferrer, števil. 131 S. N. P. J., so je pa pisal Frank Novak, doma je bil iz Terbovelj kot se je izrazil brat, ki je šel z njim k zdravniku s prošnjo za pristop k S. N. P. J., po poklicu je bil klerk. A Ernest Bartulović, urednik "Delavca," ni hotel postati le član S. N. P. J., ampak pristopiti je hotel tudi k S. S. P. Z. Tam je navedel, da se piše Frank Novak, da je poklic, ki ga opravlja, klerk, rojen je bil v Gorici na nekdanjem Gorškem. V tem listu, ki ga urejuje ta človek z raznimi imeni in poklici in rojen v raznih krajih, je izšlo nekaj dopisov proti bratu Nace Ziembergerju. Nekaj dopisov, ki so odbijali osebne napade na brata Ziembergerja, je bilo priobčenih v "Proletarcu." Razlika je ta, da oni, ki so poslali svoje dopise v "Proletarca," niso mogli čakati, da bodo dopisi priobčeni v Prosveti, dasiravno so bili obveščeni javno za listnico uredništva, da se vrši preiskava glede obtožb, ki so bile izrečene v dopisih, dopisi, ki so odbijali divje napade, so pa bili poslani direktno uredništvu "Proletarca."

Predsednik sam je odgovarjal nekaterim dopisovalcem, ki so pisali njemu v pismih in dejal navodila v "Prosveti," a izdalo ni nič. V svoji nestrpnosti so pričeli v "Delavcu" celo odgovor, ki ga je brat predsednik pisal sestri Drnač. Ta odgovor je imel namen združiti obe struji, da sta združeni in solidarni, kadar gre za podporo stavkujočim delavcem.

Zdaj je ta preiskava dokončana in priobčeni bodo dopisi s potrebnim pojasnilom, ne glede nato, ako se mr. Ernest Bartulović, ki se zdaj zopet piše Charles Novak v javnosti, odkar mu je spodletelo se vtihotapiti v S. N. P. J. pod imenom Frank Novak, jezi ali ne.—(Dalje prihodnjic.)

VESTI IZ NASELBIN

Zavedajmo se svojih dolžnosti.

Aurora, Minn. — Četudi so od tu redki dopisi, nikakor ne smemo čitatelji misliti, da smo tako silno zaposleni, kajti ravno nasprotno je resnica. Vsi tukajšnji rudniki so zaprti za nedolžen čas. Delavci so se pa po vsem telesnem okrožju razkropili za delom. Veliko jih je doma, ki čakajo na spomlad, da jim prične boljše čase. Takšna je Coolidgeva prosperiteta! In pa "full dinner pail".

Letošnje jesen bodo predsedniške, senatne in druge važne volitve. Takrat bo spet dana delavstvu moč, da pokaže svojo zavednost, da voli delavske kandidate in ne samo dekle kapitalista. Ali žali, da delavstvo tako hitro rado pozabi, da si na volitvi dan samo splete bič, kateri ga naprej teče. Potem se pa pritožuje, kako je slabo. Stari pregovor pravi, da po toči je prepozno zviniti.

Delavstvo si mora pridobiti politično moč, ki si jo bo priborilo takrat, ko bo glasovalo in izvolilo delavske kandidate. Ako bi delavstvo imelo politično moč, tedaj bi se drugače godilo mogotcem kapitalizma, delavcem pa bi se ne godilo kot se jim danes. Za zrcalo imajmo stavkujoče premogarje, kako jih preganjajo, postavljajo na cesto in streljajo nanje kakor na divje zveri. Človeku se kar lasje ježijo, ko čita o takšnih brutalnostih kompanijske železne policije. Tako se godi zato, ker nima delavstvo svojih zastopnikov v uradih. Ko bi delavstvo spoznalo svojo moč, se ne bi dogajali takšni dogodki.

Predvsem pa je potrebno tole: Delavstvo se mora izobraziti, ako hoče kdaj priti do svoje moči. Delavstvo mora čitati Prosveto, napredne knjige in delavsko literaturo, da se usposobi mentalno, da bo kos svoji nalogi.

Mat. Anzele.

Uspešna prireditve.

Johnstown, Pa. — Veselica z igro "Poročna noč," ki sta jo priredili društvi Triglav št. 82 in Naša sloga št. 600 SNPJ dne 17. marca v Slov. del. domu, je nad vse pričakovanje krasno uspela. Udeležba je bila tako velika, da so bili vsi prostori preseljeni prostornega doma nabit polni. Igra je očividno zelo ugajala občinstvu in igralno oboje je svojo nalogo dobro rešilo. Skratka: prireditve je bila ena izmed popolnih uspehov, v kolikor moremo pričakovati v sedanjih razmerah.

Skupnih dohodkov prireditve je bilo \$409 in skupnih izdatkov \$219; čistega preostanka je bilo \$190, katerega vsota je bila razdeljena: polovica društvu št. 82 in 600, to je \$95, štrajkujočim premogarjem pa \$95. Nadalje je vrnila Slovenska Moxham godba vsoto \$15 za godbo, uprava Slov. del. doma \$20 kot najemnino, veselični odbor svojo plačo v vsoti \$12, J. Zupan vsoto \$2, in k temu je daroval še brat Jernej Intihar \$1 v prid štrajkarjem, kar znaša skupna vsota za štrajkarje \$145. To vsoto je veselični odbor razdelil med sledeča društva, ki so prizadeta po štrajku: društvo št. 60 SNPJ, Lloydell, Pa., \$33.50; št. 278, Dunlo, Pa., \$33.50; št. 345, South Fork, Pa., \$33.50; št. 451, Onnalinda, Pa., \$22.25 in št. 248, Spangler, Pa., \$22.25.

Prijetna dolžnost nas veže za hvaliti se za kooperativno delo vsem, ki ste pripomogli, da je bil uspeh popoln. Poleg lepe in fine zabave v splošni harmoniji našega ljudstva, smo obenem tudi nekoliko pomagali našim

sobratom in sestrojam, ki so vsled dolgotrajnega štrajka zašli v največje pomanjkanje. Zavedamo se, da je to le kapljica v morje, vendar imamo veselo zavest, da vsaj od časa do časa po danih razmerah skušamo pomagati po svoji moči. Uspeh ne bi bil mogoč brez kooperacije skupnosti. Slov. Moxham godba je odstopila svojo plačo v prid štrajkarjem, vodstvo SDD je odstopilo najemnino za prostore, ostali odbori so storili isto, igralci Poročne noči so krivovali čas brezplačno pri vajah in oskrbeli vse potrebno za uprizoritev, Slovensko samostojno podpor. društvo Moxham nam je prišlo na pomoč s tem, da nam je po znižani ceni prekrbilo potrebno dobro kapljico iz studenca ambrozije, Millie Vidrihova je sodelovala s tem, da nam je med odmori svirala na glasovir lepe slovenske in angleške komade, ostali odbori, vsi z zavestjo, da delujejo za prekoristno idejo, in končno mnogokratvino občinstvo, ki je posetilo to prireditev. To znači, da razumevajo izredno zavednost in da zna ceniti moč skupnega dela, ki je edini pogoj in jamstvo za napredek in prahujo med delavskim slojem za bodočnost.

Iskrena zahvala vsem v imenu štrajkarjev in društev Triglav št. 82 ter Naša sloga št. 600 SNPJ!

Veselični odbor za društvo Triglav:

Joseph Glavach,
Anton Dimic in
John Kopal.

Za društvo Naša sloga:
Theresa Glavach,
Ivanka Dimic in
Frances Vidrih.

Misli slovenskega farmarja.

Pittsburgh, Kans. — Prav malo se sliši o nas iz dežele solčnih rož. Izgleda, kot bi bili tako zaposleni, da nimamo časa ogledati se v našem listu Prosveti, dasiravno nam toliko koristnega in podučljivega pove, da bi moral biti vsak rojak nanjo naročen.

Od 1. aprila večina premogorov ne obratuje, le nekaj malih, takozvanih "pincev" je v obratu, in parne lopate. — Na društvenem polju smo organizirani 100%, delavci na političnem polju pa nezadostno, medtem ko smo versko prav dobro. Ravno sedaj bo birma. Skoda, da sem prestar in sem že prejel ta blagoslov, drugače bi takoj šel k birmi, kajti v takem slučaju se izplača, ker botri so ponavadi dardeljivi, posebno pa botrice — ufi!

Zadnje čase se pridno oglašajo slovenski kmetovalci iz raznih držav. Če so včasih različnega mnenja, je to pač nekaj naravnega, kajti v tako prostrani deželi so tudi dokaj različna podnebja, kar vpliva na razne pridelke. Naprimer je velika razlika med Wisconsinom, Minnesoto in Kanado, če jih primerjamo južnim državam. Niti malo mi ne pride na misel, da bi hvalili osrednji zapad, v katerem se slučajno nahajam, dasiravno mnogo rojakov obdeluje tukaj svoje kmetije, seveda eni z boljimi, drugi pa s slabšimi uspehom, sploh kot kdo bolj zna in more.

Meni se zdi, da je kmetijski stan najbolj izkoriščen, pa naj bo v tej deželi ali v Evropi. Cigava krivda je, ostane zopet odprto vprašanje. Bil sem še v starem kraju, ko sem slišal, ko so prišli na dnevni red v deželni zboru finančne zadeve in se je vzenavskriž ugrabilo, kje dobiti denar za kritje državnih stroškov, da se je oglašal neki poslanec iz dežele Kranjske, poslan ali izvoljen od klerikalnih kmetov, ter dejal: "Kje drugje naj

iščemo denar, ako ne pri kmetih? Ako mu vzamemo kolo z vola, mu čez noč krava povzre tele." Vidite, kakšne zastopnike pošiljajo kmetije v postavodaje? To je tudi edini vzrok, zakaj kmetije propadajo. Dokler se kmet ne bo zavedel, kako važen je njegov poklic, je brez pomena naglašati tu ali tam, da je slabo. Moje mnenje je, da umni delavec ali zna prislužiti svoj obstanek. Seveda nastane vprašanje, kako si ga obdržati? Naprimer, kmet je pridelal več krompirja kot ga potrebuje, drugi ima spet več drugega pridelka, ki ga ne potrebuje. Mesto da bi bila združena, da si bi medsebojno pomagala, pa oba peljeta v bližnje mize prekopalca, kateri, ne bodi len, oba obere za njih mukotrpno delo.

Kolike važnosti je kmet? Naj navedem samo en slučaj. Ako bi kmet naprimer vsaj za dva leti prenehal pošiljati svoj pridelan na trg v kakršnikoli obliki, bi to zveščenostiralo vso ostalo obit, kajti nihče ne more biti niti en teden brez živih. Kaj šele dve leti. Najprej je potrebna hrana, potem se gro lahko delat. Toda kaj se hoče? Takšna stvar ni, da kar tako izvesti, ker finančni birovi vse svet tako izvrstno obravnavajo, da je skoro varno "človeško bitje" priklenjeno na njeno običajno dajo, to je, v kolikor stroji ne nadomeščajo človeške moči. Ako hoče delavec vse pripisovati, tedaj pride do zaključka, da je sam vsa kriv, ne kot posameznik, pač pa v splošnosti. Ravno to je vzrok, da je toliko brezposelnosti, ker se pustimo od malega številu ljudi faktorirati in brez poguma sledimo zavajalcem.

Zelim, da bi se še kateri kmetov oglašil v Prosveti.

— Jacob Boloh.

Zavarujte se kakor je čas.

Marquette, Mich. — Naznanjam vsem rojakom in rojakinjam, da je nemila smrt v šestih mesecih pobrala več mladih otrok, kakor tudi odraslih ter staršev nedorasnih otrok. Starjši bi sicer lahko spadal v kakšni podporni jednoti, pa niso. Kako lepo bi bilo, ako bi spadal k Slovenski narodni podporni jednoti in bi ne bilo treba kolektirati za pogreb. Tisti, ki imajo velike družine, bi morali spadati k več jednotam, da se zavarujejo za vsak slučaj, da bi otroci po njihovi smrti dobili kakšno podporo. Vsak bi moral premisliti, kakšne srote postanejo otroci brez staršev, temveč je pa še, ako jim starši nič ne prekrbe. Zato pa rojaki, ne odlašajte, ker ne veste ne ure in ne dneva.

Tu je preminul Joseph Stopar, ki je pred petimi leti prišel iz starega kraja k svojem stricu na Big Bay. Bil je star 20 let kot je umrl. Bolehal je več mesecev in dne 23. februarja preminul. Drugi je umrl Edward Prosen, star 19 let. Zdrav in čil je igral zvečer biljard, ponosno ob treh je izdihnil, brez da bi bil kdo pri njem. Bil je zelo priljubljen, nikdar se ni aramoval Slovencev ali slovenskega jezika. Pogreb se je vršil dne 2. marca. Za njim žalujejo oče, mati in dve sestri ter vsi tukajšnji Slovenci.

Komaj smo njega pokopali, pa pride telefonično poročilo iz Marquette na Big Bay, da sta umrla mož in žena, rojak John Čuš in soproga. Ubila ju je elektrika. Ta vest nas je močno pretresla, ker nismo mogli verjeti, da bi elektrika v hiši ubila človeka. Pokojni Čuš je šel zjutraj kot ponavadi v klet, prižgal električno svetilko, ki ga je tako stresla, da je zavpil. Žena je prišla na pomoč, a bil je že mrtev. Stekla je po sosedo in ko se je vrnila je hotela prižgati električno svetilko v kleti in tudi njo je zadela ista usoda kot moža.

Oba zakonca sta bila vedno zdrava. On je bil doma iz Podčebra na Primorskem in je bil star 40 let. Ona je tudi bila nekje iz Primorskega, stara 29 let. Zaposčuta 3 nedoročene otroke, od osem mesecev do 6 let stare. — V 20 dneh smo imeli kar pet pogrebov v mali slovenski naselbini. Pač žalostna zgodba. Najbolj žalostno je seveda za tri male sirotole otročice, ki se sedaj nahajajo v drugih rokah.

Rojaki, ne odlašajte, pristopite k SNPJ, da ne bo prepozno. Glejte, da bodo vaši mali otroci preskrbljeni vsaj dokler odrastejo. Vpišite jih v našo organizacijo, ki bo po vaši smrti skrbel za njih. Tu imate vglade, kakšnega velikega pomena je za nas organizacija kot je Slovenska narodna podpora jednota. Zelim, da bi sleherni rojak in rojakinja spadal k SNPJ, da bi tako postala organizacija še močnejša in čim bolj v pomoč našim bratjem in sestrkam, da bi bili vsi Slovenci in Slovenke preskrbljeni v slučaju nesreče, boleznih ali smrti.

Thomas Sestan, tajnik št. 487.

"Ta pravi je..."

Gilbert, Minn. — V Prosveti dne 14. marca sem videla sliko zlikovca, ki nas je tu opeharil. To se je sicer zgodilo še pred trimi leti, a je važno dobro, da čitatelji vedo. Predal je moške in dečke obleke prav poceni. Dejal je, da je agencijske firme in da ga trgovci v Gilbertu poznajo. Govoril je angleški. Dobel je kakšnih deset slovencev, katerih imena ni je znal.

Kar smo bili prepričani o goljufosti in zablodi, so moji prijatelji in sosedje, ki so mi povedali, da obliki prinese koncem junija. Našemu sodcu se je preoklebanec odšel sumljivo radi čunjskega pomena ko mu je dal vnaprej \$5. Potem je prišel sosed k nam in nam dejal, da je bomo videli obliki, kar njemu da se je obnašanje tuja zdelo zelo sumljivo in da mu vst tako pravi. Čakali smo obliki zaman. Pravi smo na nako Woolen kompanijo v Chicago, katere je bil baje zlikovec agent, a odgovora nismo še do danes dobili.

Dne 26. marca je tu umrl v visoki starosti 102 leti star Jakob Zagorjov, po rodu Poljak. Bil je doberga zdravja do zadnjega. — Marija Vertin.

Poročila se zvala.

Pewabaw, Pa. — Premogarska stavka poteka pri nas še vedno mirno in smo še v letem položaju kot smo bili pred enim letom. Razlika je le ta, da postajamo z vsakim dnem ubojnejši. Sedaj se morajo stavkarji tudi tukaj izseliti iz kompanijskih hiš; štirje naši člani SNPJ bodo prizadeti.

V imenu društva št. 536 SNPJ se zahvaljujem bratu Nace Ziembergerju, kakor tudi vsem darovalcem in nabiralcem za podporo, ki smo jo prejeli od brata Ziembergerja, in sicer: 1. marca \$25, 20. marca \$33 in 4. aprila \$40. Razdeljeno je bilo med najpotrebnejše. Hvala vsem iz dna srca prejemnikov. Nikdar vas ne bomo pozabili. — John Kostrevec, blagajnik št. 536.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Washington, Pa. — L. J. — Ako vi v privatnem pogovoru primerjate delavce s kozli in kosilci, je to vaša privatna zadeva. Ako pa hočete kaj takega storiti v delavskem listu, pa ne bo šlo, kajti prav malo razredne zavednosti je v uredniku, ki bi v delavskem listu dovolil take nečlane šale in dovpite. V imenu pod Vašim dopisom je srednja črka "r," v pismu pa "n." Katera črka je prava, tega urednik ne ve. Pozdravi!

Jakšji bombardma sbebov v Kenoshi.

Kenosha, Wis. — V sredo zjutraj so padala jajca na tri stavkokaze in dva policaja, ki sta jih spremljala, pred tovarno Allan A. Co. Kjer so pleteninarski delavci izprti že dva meseca. Policaja, vsa rmena od jajec, sta se zagnala v bombardujočo množico in aretirala dva moža.

Zrve avtomobilov.

Chicago. — V sredo so bile nadaljne tri osebe ubite na čikaških ulicah v kolizijah z avtomobilom. Število žrtv od novega leta do danes je naraslo na 253.

Tornado v Mehiki.

Mexico City, 12. apr. — V ponedeljek je silen tornado razsajal v državi Coahuila. Vrtinec je naredil do 25 milijonov pezo škodo.

BARIKADE

Siromakova filozofija.
Stari Kolina je rekel: "V prihodnjih 50 letih bosta oba Rockefellerja mrtva — in to bo moja žaloga."

Primarni rezultat.

Izid primarnih volitev v Illinoisu: Eden kandidat je bil ubit, dvesto kandidatov je bilo ubitih politično in vsi ostali kandidati so ubiti na živih in značaju.

What price primaries!

Enotna fronta.

Iz Berlina: Komunisti v Nemčiji so se razdelili v čiste in amate. Tako pride na spomlad.

Zaključni izpit.

1. Kaj je krača?
Odgovor: Nekaj za želodec.

2. Kaj je kvart vina?
Odgovor: Za želodec in glavo.

3. Kaj je knjiga?
Odgovor: Nekaj za lenuha.

4. Kaj je princip?
Odgovor: Luksus, ki ga hlapcem (vstavši gl. odbornike) potreba.

Nekdo je Nihče.

Vedi ga Buh, zakaj ni Nihče? T. H. poslal vsega mojega prispevka A. S. v priobčitev, da bi tudi njegovi čitatelji vedeli kakšnega "urednika" imajo. Povedal je samo, da so bili moji roditelji kmetovalci in ker po njem je takšne "družbe," mi vse odpusti. Ni treba. Ne vem kaj so bili njegovi roditelji, pa da je Nekdo velik tepec in lenjak — in od takega ne potrebujem odpuščanja. Kakor vdim, je začel Nekdo posnemati Mico K. na stroške drugih. Preje to očital drugim, sedaj pa delam, hahaha! Mica gotovo ne bo nevoljiva. Le čitaj, to je de bro. Morda te še pamet sreča. Angleško še znaš (by jimi)! Nekdo si rekel, da socialisti ne verjamejo več. Vsa tvoja sedanja naprednost je bila le navtvo radi businessa.—Mik Terre.

Kaj so štiri sestre.

Uganka, ki jo je zastavil J. J. Barberton, O. v "Barikadah" 4. aprila, se glasi: Štiri sestre vedno gledajo pa se ne morejo nikoli nagledati. Kaj je? Odgovor: Štiri stene v sobi. Prišlo je 22 odgovorov in od vseh pravilnih. Drugi so odgovorili: Štiri kolesa pri vozu, štirerisna detelja, štirje letalski, štiri kvatre itd.

Prvi pravilni odgovor je poslal Angela Košir, 128 Fulton Ave., Waukegan, Ill. Zastavljaj naj ji pošlje obljubljena funta klobas.

Nova uganka: Zakaj dekle iz starega kraja iščejo ženina Ameriki? — Zastavila Mary Cornwall, Pa. Kdor prvi uganka dobi židano ruto. Odgovor objavljen 30. aprila.

(Ugank, ki so zastavljale bratje, ne bomo objavili. Vsi trud je vreden majhnega plačila. Priponim tudi, da skupne nagrade v obliki ene cigare, dosti prida. Kdor pošlje tak ali zanimivo uganko ali nalogo naj bo generozen in žrtvuje vsaj 50c vrednosti.)

Štrela ubila pet ljudi v cerkvi.

London, 12. apr. — Iz Bombaja v Indiji poročajo, da je strel udarila v cerkev blizu Kotalma med službo božjo in pet oseb je bilo ubitih ter trideset ranjenih. Med ranjenci je tudi duhovnik.

NAPREDNE REVUJE.

"Zdravje," zdravstveno-pedagoški mesečnik. Tretja letnina stane 10c ali sledečo vsebino: Miralav Zor: Prirodni življenjski Dr. Ivan Pirc: Petorica sovražnikov deteta. — Dr. Lojze Breščič: Roentgen v zobnem zdravstvu. — Kaj moramo vedeti o mleku. — Dr. B. P. Baltimore: Tretje pismo iz Amerike. — Dr. B. Dragaj: Franja dr. Tavačeva ob 60 letnici rojstva. — Dr. Fr. Goesti: Vincenc Kern. — Krištan po Sloveniji. — Dr. "Zdravje" stane \$1 na leto in Ameriko. Naslov: Zdravje. Ljubljana, Zaloška cesta 2. Junija 1916.

Vesti iz Jugoslavije

KAPITALISTIČNO SORODSTVO.

(Izvirno.)

V ljubljanskem občinskem odboru so se zbirali v objavo svobodni demokrati in verski klerikalci. Dva popolnoma nasprotna si svetovna naračanja vendar tako si sorodna po njih dejanjih, kakor oče in sin. "Dama" klerikalizem, ki stoji v bistvu prav nasprotno, kar spominja na boje prvih kristjanov, stremi namo po nadvladi in po vedno večji posesti privatne lastnine. Vsa mu je postranska stvar in jo, kakor Jud prodaja onemu, kateri mu več plača. Danes habsburški svetovni, jutri pravoslavni poročici, pojutrajnem sovjetski republiki. Bistvo njegovega obtožbe je in ostane — kapital, kateremu pridno sekundirajo tudi kračanski socialisti.

Popolnoma niso od teh vitezov srednjega veka, ne razlikujejo naši demokrati, liberalci, narodni socialisti in kakor se vsa ta zmes kapitalističnega privrednega interje. Na zunanjo svobodniško karikature, ki dar so na vladi konservativno nazadnjaški, v manjšini pohlevni hlapi, kakor jih prvič opozoril Ivan Cankar. Vpijejo proti nasilju, katerega se uvedli sami (Orjuna), a samo takrat, ko njih zadene in jih boli. V njih in klerikalnih ima kapitalizem najhujše zagovornike in njih boj je boji proti zavednemu delavstvu, ker oboji natančno vejo, da kadar Delo zmaga, bo njihove nadvlade za vedno konec.

Zato ni nobenega zavednega delavca izmenadila tuzija obeh mečansko-kapitalističnih klubov v ljubljanskem občinskem odboru.

"Slovenski narod" od 28. marca 1928 poroča, da je to zgodovinski dogodek in to razsvetljuje dejstvo naj si delavci dobro zapomnijo. Vendar je enkrat padla odločitev tudi zunanjo-zdržili so se kapitalisti v falan-go proti delavstvu—padle so krinke. Kapital na desno—Delo na levo. Dva sovražnika, eden boj.

Dobro nauk je to za vse delavstvo in ni več daleč čas, ko se bo tudi slovenski proletarijat združil v eno bojno črto. In tudi naši skrajni levčarji, ki so povečini podpirali klerikalnega zmaja, morajo izpreviditi, da so bili samo igračka v rokah mečansko-kapitalističnega sorodstva.

Ta zgodovinski dogodek pomeni v boju slovenskega delavstva velik korak naprej. Pojmi se čistijo, krinke so padle.

Kapital na desno—Delo na levo, dva svetova—eden boj.

—on—

Boj za stanovanja. Posreden boj med gospodarji in najemniki.

Maribor, 27. marca. — Stanovanjsko vprašanje je še vedno najbolj pereče vprašanje v Sloveniji, kakor tudi v vsej Jugoslaviji. Nobena akcija merodajnih čimteljev ni dovolj upoštevana, niti ni dovolj razumevanja med hišnimi gospodarji, ki so sedaj prišli z odkritim bojem proti stanovanjskim najemnikom. — Država pa gleda mirne duše in mirne vesti in se niti ne zmeni, da bi kaj pametnega ukrenila v prid splošnemu blagostanju in ublažila preostro stanovanjsko krizo.

Edini delavski poslanec v beograjski narodni skupščini — drugi Petajević je pred dnevi predložil v beograjskem parlamentu načrt za podaljšanje stanovanjske zaštite za eno leto. Ta predlog je parlament odobril in sprejel soglasno. To dejstvo pa je silno razburilo hišne gospodarje, češ, da so v parlamentu prav malo gledalo, ali skoraj nič, in da le škrtijo stanovanjske najemnike. Po vsej Jugoslaviji je radi tega prav močno zavnelo, sklicali so protestna zborovanja, na katerih so ostro nastopili proti najemnikom, češ, da morajo iz stanovanj, in naj grejo, kamor sami hočejo. V lastnih

hišah pa hočejo imeti red in mir.

Najhujše je seveda bilo v Beogradu. Beograjski hišni posestniki so se zbrali, napravili burno demonstracijo proti najemnikom in zahtevali, da kraljeva vlada g. Vukičevića takoj prekliče sklep o podaljšanju stanovanjske zaštite, da se narodni poslanec s. Petajević, ki je skupščini predložil podaljšanje stanovanjske zaštite — izžene v Moskvo, češ, da je boljševik in da ne spada v Jugoslavijo, kjer hlini posestniki — stradajo.

Takih zborovanj je bilo mnogo. Toda tudi stanovanjski najemniki niso mirovali. Zborovali so v Zagrebu, zborovali pa so tudi pri nas v Mariboru. V Zagrebu je bil na ahodu navzoč tudi sodr. Vencelj iz Ljubljane, ki je predsednik društva stanovanjskih najemnikov. Poročal je o stanovanjskem vprašanju v Sloveniji, klasi pa o tem vprašanju v Ljubljani in pa v večjih slovenskih industrijskih krajih. Zborovanje hišnih najemnikov je bilo mirno in enotno, edino pa je bilo v tem, da vlada ne pusti, da se krši njen sklep o podaljšanju stanovanjske zaštite v Jugoslaviji.

Hišnim gospodarjem se ne sme dovoliti, da bi kakorkoli zadržali in izgovarjali stanovanjsko zaščito na škodo najemnikov, sicer postane katastrofa neizbežna. To je bil izraz enotne volje zborujočih najemnikov, ki se zbirajo pod delavskimi voditelji socialističnih struj.

V Mariboru, kjer se je vrtil šhod to nedeljo, se je tudi videlo, da vlada med najemniki božbeno razpoloženje proti hišnim posestnikom, ki malotično pometati sedanje hišne stanovalce iz stanovanj na — cesto. Pa ne bo šlo tako lahko!

Zborovanje je predsedoval sodr. Brauhard, glavna govornika pa sta bila s. Babun, ki je govoril v nemškem jeziku in pa uradni socialističnega glasila Viktor Eržen. Oba sta poročala o akciji stanovanjskih najemnikov proti hišnim posestnikom, ki je vedno bolj ostro in se zna zgoditi, da se bosta ob pravem spoprijeli, zlasti, če ne bo vmes posega — oblasti. Poročala sta tudi o velikih protestnih zborovanjih onih, katerim grozi, da bodo kaj kmalu brez streha, in ki se vrše prav v velikih krajih in naravnost velikih dimenzijah. Zborovalci so sprejeli tudi dve brzojavki, ki so jih po tem poslali v Beograd: eno na poslanca Petajevića, drugo pa na predsedstvo narodne skupščine.

Iz celokupnih demonstracij, ki jih prirejajo na eni strani najemniki, na drugi strani pa hišni posestniki, pa se da ugotoviti to-le: Razredna zavest delovnega ljudstva postaja vedno večja. Boj med najemniki in posestniki ne pomenja ničesar drugega, kakor razredni boj. In ta boj je dober, ker pomenja in dokazuje, da prihajajo v gibanje nove sile, nove moči, ki bodo vsekakor zelo izpremenile sedanjí položaj in vplivale na razredno razpoloženje delovnega ljudstva v Sloveniji, kakor tudi v ostali Jugoslaviji. Boj med hišnimi posestniki in stanovanjskimi najemniki pa mora končati z zmago najemnikov.

Za enotno proslavo 1. majnika. V Sloveniji se je pričela velika akcija med delavskimi strujami za proslavo 1. majnika, kateri naj se vsi skupno. V socialistični stranki so o tem govorili že pred več tedni in je tudi od njihove srede prišla iniciativna po enotni proslavi. Komunisti baje že odklanjajo, ali če bodo odklonili, jih bo potem brezdvoma malo tistih, ki bodo proslavljali "komunističen" 1. maj.

Po misijonski spovedi smrti. Prebivalstvo v Domžalah je 25. marca presenetila tragična smrt posestnika in družinskega očeta 50letnega Janeza Ovca iz Domžal. Moč, ki je bil na glasu kot priden žagar in dobra, poštna duša, je bil nedavna dne pri smrti. V obdobju je pridno udeleževal misijona. Ko je Ove po spovedi

prišel domov, se mu je nanadoma omračil um. Legel je v posteljo, kjer ga je morala žena negovati. Dne 24. marca zvečer se je žena le za trenutek odpravila od postelje. To priliklo je porabil mož ter je v spodnji obleki pobegnil iz hiše. Nihče ni vedel, kam je izginil. Žena in sosedje so ga vso noč zama izkali. Drugi dan dopoldne pa so nesrečnega moža našli utopljenega v Mlinščici pri Bartončevem mlinu. Ljudje so trdno prepričani, da so na nesrečnega pokojnika izredno močno vplivale misijonske pridbe o večnem pogubljenju, saj je prej bil duševno vedno popolnoma zdrav.

Smrtna kosa. Dne 27. marca je umrl v ljubljanski splošni bolnici Kajetan Novak, uradnik dilije je umrl v Ljubljani Antonijekele državni železnice. — Daja Sodnik, dopolnilni 73 let. Doma je bila iz Senožeč, imela je 11 otrok. — Nepriznanih je umrla na srčni kapi v Gornjem gradu Ana dr. Konečnikova. — Na Bizeljaku je umrl v 84. letu starosti Jože Ročnik, posestnik gostilničar, dolgoletni župan lta. po kratki bolezni.

Smrtna kosa v Trzinu. Umrl so: Stanislav Dušak, sin delavca, 14 dni; Marija Catarjeva, hčerka rudarja, 15 let; Josip Dušak, sin rudarja, 3 tedne; Marija Ročičeva, zasebnica, 77 let; Marija Brčnovna, žena rudarja, 35 let; Terezija Kovčevićova, hči rudarja, 5 mesecev; Rajko Ferant, sin delavca, 8 mesecev.

Poslava Maksima Gorkoga v Ljubljani je bila izmed vseh proslav v Sloveniji najlepša. Velika dvorana Meštanske doma je navadno namenjena samo za shode. 26. marca je pa na polnino nad 300 delavcev in delavk z rdečimi nageljni v gumbeah, da proslave šlešletnico proletarskega pisatelja Maksima Gorkoga. Vsi so bili z večerom zadovoljni, čeprav je trajal spred dobri 2 uri. Dneve se je govorilo, da je Ljubljana zadnja. Po odviljenem delu novega centralnega odbora "Svoboda" pa postaja Ljubljana kašipota za izobraževalno delo med delavstvom.

IZ PRIBORJA

K razpravi zaradi pomazanih Mussolinijevih glav. Poročali smo o obdobju treh fantov iz I-drakega na obtožbo, da so pomazali s krvavim blatom po hišnih naslikane Mussolinijeve glave. Štirje so bili oproščeni. Obtoženi Kurčinč je gorilskim sodnikom pripovedoval, kako so ga očitniki pretepli po glavi in ga prišli, da je izjavil, kar so oni hoteli. Reči je moral "da" na vsa vprašanja, ker so mu grozili, da jih bo dobil še več, če ne potrdi, kar mu narekujejo. Nobena izmed sodnikov priči ni povedala nič očitnega za obtožence. Kvaternik komisar iz Gorice je izpovedal, da je zapri obtožence, ker so bili čez deseto uro na vasi. Predsednik razprave je rekel, da ne ve, kakaj so obtoženi Jermol, Volarič, Uršič in Pajntar, sumi samo Gabriška in Kurčinč ter Uršiča radi tega, ker je bežal pred orožniki. Uršič pravi, da ni bežal pred nikomur. Branitelj dr. Paglića zatrdi, da bi se on ne zavezal za obtožence, če bi bil prepričan, da so krivi. On je fašist, ki svojo idejo vedno častno zastopa. Državni pravdnik Gaspari se je spomnil dogodka leta 1925, v I-drakem ob priliki nekega boja med fašisti in Italijani. Po navlgo višjega italijanskega častnika je bilo takrat ustreljenih več Idrskih domaćinov, ki so bili osumljeni izdajstva v korist Avstrijem. To pove za kvalifikacijo vasse Idrsko. Orožniki poročnik iz Tolmina je izjavil, da je Idrsko vas, ki goji sovražstvo do Italije. Proti obsojdi je vložen priziv.

Do napeljave električnega toka je spiezal v Biljah 16letni Ivan Komel. Ko se je približal žicam je zavpil in padel mrtvev z železnega stolpca. Radi krivega pričevanja je bil obojen vpokojeni sodni oficial Anton Trampus v Gorici na šest mesecev zapora. Pri prizivni razpravi pa se je dogodilo, da ga ne zadene nobena krivda in sodnik so ga oprostili obtožbe.

Bratko Kreft: Maksim Gorkij

Ob njegovi šestdesetletnici.

Dne 27. marca je dokončal Maksim Gorkij šestdeseto leto svojega življenja. Rojen v napol proletarski, malomeščanski rodbini, zgodaj osirotel, se je do svojega 25. leta klátil kot bosjak po Rusiji, Romuniji, Kavkazu. Bil je eden izmed številnih, ki jih vsak dan izvrže produkcijski proces meščanske družbe iz svojega kroga. Na čisto jih vrže, v brezup, v brezposelnost in tudi v smrt. Največkrat. Mladi Aleksej Maksimovič Pječkov, kakor je Gorkoga pravo ime, je prehodil vso težko pot izvrženega človeka, nešteto služb preizkusil, živel med tatovi, faloti, morilci, med samimi bivalmi ljudmi. Bil je njihov tovariš, enak jim po krvi in duši. Leta 1888 je obupal in si pogljal kroglo v prsa. Pa mu ni bilo sojeno umreti. Ozdravil je in leta 1893 že nastopil svojo pisateljsko pot. Zgodilo se je nekaj nečuvnega. Človek, ki ga je družba zavrgla, tat, falot, capin, klatel in kolikor je vseh tistih imen, s katerimi označuje meščanska družba ljudi, ki jih spravi sama na to pot, je prijel pero v roke in začel pisati o življenju — trpljenju najbolj zančevanih, najbolj ponižanih. "Is najglobljih in najnižjih globlin sem se vzpel navzgor, da sem resnično glasnik nizkotelega življenja, ki so mi odrekli luč in solnce; dosti dolgo sem bil tovariš onih, ki tleče v močvirju in ki so me puščali navzgor, da izpridem o njihovi badi. Revščina me je vzgojila velikega, glad je glodal na meni, priziranje, spremljevanje bednih me je tlačilo k tom. V rezki ruski zimi sem moral drgetati, kuga me je ovela a svojim smrtosnim dihom, in najhujšanje prikazni življenja so šle mimo mene." Tako je zapisal pred tridesetimi leti v svoj životopis in danes stoji pred nami delo njegovo, ki izprčujejo, potrjujejo njegovo izpoved in cilj njegovega življenjskega dela. Postaviti se za ponižanega človeka, razgaliti krivice, klicati k uporu, k avobodi, k odrešenju.

Ruska literatura, ki je bila že takrat resnična silka propadajočega intelektualnega meščanstva, je z njegovim nastopom sprejela novo življenje, novo vero, ki jo je oznanjeval bivši bosjak. Prinesel jo je iz stepe, iz beznice, iz nižin življenja. To je bila vera v človeka, vera v bodočnost. Pogumno je sredi močnega, ki je proizvajala kapitalizem, stopil v vrsto bojev proletarijata. Leta 1905 ob prvi revoluciji ga vrže carizem v slojansko petropavlovsko ječo in ga hoče usmrtiti. Reši ga samo protesta akcija vsega kulturnega sveta. Se istega leta vstopi v redakcijo lista "Novo življenje", glasila levega krila ruskih socialdemokratov — boljševikov. Bivši anarhist bosjak je v marksizmu našel trdna tla, svetovni nazor, ki mu je bil kot borcu soper carizem in kapitalizem potreben. To je priznal celo nemški meščanski literarni zgodovinar Luther. Od tistega časa pa do danes je njegovo življenje tesno zvezano s pokretom ruskega kakor tudi svetovnega proletarijata.

"Ni samo to občudovanja vredno v našem bivanju, da je na njem ležala plast živalskega prastašva tako debela in plodovita, temveč, da skozi to plast zdravega, stvariteljskega, nekaj dobrototnega, človeškega, kar nam daje vero, da je tudi nam usojeno prerodenje v svetlo in čisto človečnost." Tako pravi v "Detinstvu." Ali ni to ista vera, ista misel, ki jo je povedal Ivan Cankar: Prijatelj, globlje poglej! Ali ne vidiš, odkod te nove sile? Življenje se drami v nihavah, ki so spale. Oči se odpirajo, iščejo moči, roke se iztegajo, iščejo ciljev. Kaj zato, če prihaja pomlad v viharju in povodnji! Iz te črne naplavine bo vzklikla bujna rast!

Poleg številnih njegovih povesti, romanov in dram, je "Mati" visoka pesem trpeče delavske žene, ki po smrti svojega pisarjega moža vstopi v revolucionarno gibanje, dokler je končno ne zasleže caristična policija.

ja. V dram "Na dnu", ki mu je pripravila svetovni sloves, nastopajo bivši njegovi sopotniki iz bosjaškega življenja. Poleg povesti, katerih je nekaj izšlo tudi v slovensčini, imamo še preveden roman "Toma Gordjejev". V dram "Sovražniki" prikazuje bojo proletariata s kapitalizmom. Med obema vlada vedno sovražstvo, dokler kapitalizem ne porine, premagan od proletariata. Ni mogoče v kratkem spisu povedati vsega, kar je Gorki do danes spisal. Buržuazija ga skuša vedno kompromitirati s svojimi podtaknjenimi članki, češ, da je v nasprotju s sovjetsko Rusijo, da je v preganstvu v Italiji, kjer se v resnici samo zdravi. Te klevete je odločno zavrnil ob priliki desetletnice ruske revolucije, ko je objavil svoj posdrav tej mogočni stvari avobodnega ruskega proletariata. Kot vsak zaveden proletarec se zaveda, da je treba še veliko delo v Rusiji, da se ni vse tako, kakor bi moralo biti. Občuduje pa kljub temu že izvršeno delo, ko pravi v omenjenem plamtu: "Stvaritlja sedanjega ruskega življenja poznam že iz mladosti. Najprej je bil pretepen mladik, pastorek strašnega ruskega življenja, nato je romal preko revolucije, nato je postal revolucionarno ilegalnost v ječi, v preganstvu, nato izvedel močno revolucijo, ki je v resnici pretresala sedanjí svet in ga bo pretresala, dokler ga ne uniči. Tri leta je vodil državljansko vojno, nato se je podal k najtežjemu delu: na vopostavitve uničenega ruskega gospodarstva. Ni krasoslovec, ni bogoslovtel, ampak izvršen in pošten delavec, ki je odklonil vse vesti starega sveta in pogumno vsakega pot, ki vodi k avobodi. . . . Moje veselje in ponos je nov ruski človek, ustvaritelj nove države. . . . Sodrug! Vodi in veruj, da si najpotrebnejši človek na svetu! S svojim podrobnim delom si začel ustvarjati nov svet. Uči se in uči!"

Tudi nam je povedal svojo besedo in vsem proletarcem, ki se bore.

Delavci izkopali zlat denar. Chicago. — Delavci, ki kopajo temelj za novo šolo v Evanstonu, so v aredu odkopali železní lonce, v katerem je bila usnjena možnja polna zlatih novcev po pet, šest in dvajset dolarjev. Vsaga zlata je bilo za okrog \$1000. Delavci — trideset po številu — so se tepli za celine. Eden je odnesel \$200, ostali pa so dobili samo po \$10 ali \$20. V bližini je pred leti stanoval berak Oscar Borglund in domneva se, da je on zakopal denar.

Župan Thompson ne bo odstopil. Chicago. — Čikaški župan ne drži besede. Pred primarnimi volitvami je dejal, da poda ostavko, ako ne bosta državni pravdnik Crowe in governor Small rekonfirirana. Zdaj, ko sta oba propadla, pa župan Thompson pravi, da so bile njegove besede le "kampanjska govornica," ki nič ne pomeni.

Izvršil samomor, ker ga je zapustila žena. Kansas City, Mo. — V obupu, ker ga je zapustila žena, se je v aredu ustrelil La Rue Spitznagle, tukajšnji trgovec z zemljišči. Pred samomorom je napisal dve pismi, enega je naslovil na svojo ženo, drugega pa na starše, ki žive v Springfieldu, Ill.

Usoden padec. Bedford, Ind. — Dr. Elijah E. Mitchell je v sredo umrl v tukajšnji bolnici valed poškodb, ki jih je dobil prejšnji dan, ko je padel z vrha stopnic v svojem stanovanju.

Mlad samomorilec. Moline, Ill. — Trinajletni Erval Boomershine, sin prometenega trgovca, se je v sredo obesil na svojem domu. Kaj je fant pognalo v samomor, ni znano.

Žena obtožena umora. New York, N. Y. — Stella Napolitano je bila tukaj aretirana na obtožbo, da je poparila svojega moža Dominica z vrelo vodo, ko je ta spal v svoji postelji. Može je valed opeklin umrl.

Jaroslav Hašek: REŠENI OBEŠENJAK

To je gotovo čisto postranska stvar, zakaj je imel Patal biti obešen. Naj je zagrešil karkoli, vsekakor se je nasmešnil, ko mu je ječar v noči pred justifikacijo prinesel v celico steklenico vina in veliko porceljo telečje pečenke.

"Ali je to za-me?" "Da, za vas," je dejal ječar a turobnim glasom: "In naj vam dobro tekne ta zadnikkrat. . . . Prinesem vam še kumarice solate, nisem mogel vsega prineseti. Takoj sem zopet tu. Tudi zemlje sem še pozabil, takoj pridem."

Patal se je mirno udelel za mizo in se z nalaodo lotil pečenke. Kakor vidite, je bil cinik, sicer pa čisto pameten človek, ki je uvažal, kar se je še dalo uživati v teh par urah, ki mu jih je sodišče še pustilo. Ko je dobil še zemlje in solato, si je zaželel pipe in tobaka.

Kupili so mu torej pipo in tobak, in ječar mu je pipo celo sam prisklil. Nato pa je delinkvent zaprosil porceljo šunke in še en liter vina.

"Dobili boste, kar želite," je dejal ječar. "Ljudem kakor vi treba postreči."

"Prinesite mi tudi dve jetrnici in porceljo šolce. Pa liter črnega piva bi tudi rad."

"Vse dobite, takoj bo tu," je vtudno dejal ječar. "Zakaj bi vam ne napravil veselja? Življenje je vse prekratko, uživajte torej, kar se ukičati da." Ko je vse zahtevane stvari prinesel, je prišel k mizi in kramljal s Patalom, ki je izjavil, da je popolnoma zadovoljen.

"Strela," pa je rekel, ko je vse pojedel, "zdaj bi se mi pa prilegla še debrecinska pečenka, gorgonski sir, sardine v olju in druge take dobre reči . . ."

"Vse dobite, kar si poželito," je dejal profos. "Primojduš, da sem kar vesel, da vam tako diši. Upam, da se mi do jutri ne boste ali sami obesili. Saj vidim, da ste spodoben človek. Kaj pa bi tudi imeli od tega, gospod Patal, ako bi se obesili, preden vas obešajo uradnim potom. Povem vam kot poštenjak, da bi sami tega ne opravili tako dobro. Primojduš, da ne. — Ali hočete še piva, vrček ali dva? Nocoj je izborna. Sir vas bo ušelaj. Prinesem vam rajši dva vrčka. Na sardine in na debrecinsko pa rajši pijte vino, prijatelj. To gre bolje vkup!"

Vonj vseh teh dobrih stvari je kmalu napolnil celico, na sredi pa je sedel Patal in se zalagal, zdaj s kosom sira, zdaj s sardino, zdaj z vinom, zdaj s pivom, kakor mu je prišlo pod roko.

"Dajte, povejte mi no kak dovtip," je poprosil pri tem ječarja in ta mu jih je takoj začel praviati nekaj najnovejših, avljarskih, kakor je sam rekel. Nato si je Patal zaželel še sadja, slačice in pa črne kave. Dobil je tudi to. In ko je tudi spravlil vase, je prišel jetniški duhovnik, da ga pripravi na smrt.

Duhovnik je bil vesel gospod, prav nič napet, nasprotno: prijeten, kakor so sploh vsi ljudje okoli Patala, ki so se toliko brigali zanj, ga obsodili na smrt in ki ga bodo jutri obešili, bili ja ko veseli in družabno naravnost prijetni ljudje. "Bog z vami, mladi prijatelj," je dejal duhovnik in ga potkal po rami. "Jutri zjutraj bo vse opravljeno, to da nikar ne obupajte, izpovejte se in gite vedro v svet, zaupajte v Boga, zakaj Bog je skesanega grešnika vesel. So ljudje, ki ker se niso izpovedali, vso noč begajo okoli in jadikujejo; vem, to ni prijetna stvar, glava se hoče razpočiti človeku — kdor pa se izpove, ta spi tudi v poslednji noči spanje pravičnega. Temu je dobro! Še enkrat vam bočem, ljubi moj, lahko vam bo, če očistite svojo dušo grehov."

V tem trenutku pa je Patal prebledel. V želodcu se mu je nekaj obrščalo, postalo mu je strašno slabo, kakor da mora bljuvati. A ni šlo. Popadli so ga žleodčni krči, na čelu mu je stopil mrzel znoj. Duhovnik se je prestrašil. Prišli so novi popadki. Patal se je tam v kotu zviljal od bolečin. Prišli so jazniki in ga odnesli v jetniško bolnico. Zdravniki so zmejavali z glavo. Patal je imel čedalje hujšo

vročino in o polnoči so omarčili zdravniki njegovo stanje kot jako resno in ugotovili, da gre za zastrupljenje krvi. Ker se težko bolnih delinkventov ne obeša, je tisto noč izostalo postavljanje vešal. Mesto tega so Patalu izpumpali želodce in potem analize neprebavljenih ostankov jedil ugotovili klobasni strup. Zdravniško mnenje je glasilo, da so se jetrnice valed toplega vremenca razkrojile in da je to povzročilo zastrupljenje Patalovo.

Nemudoma je bila pri mesarju, kjer so bile kupljene klobase, izvršena preiskava in ugotovljeno, da se je ta mesar pregrešil proti zdravstvenim predpisom, ker klobas ni dal na led. Zadeva je bila predana državnemu pravdnistvu, ki je uvedlo proti mesarju postopanje radi prestopka proti varnosti življenja.

Med jetniškimi zdravniki, ki so zdravili Patala, pa je bil mlad, priden zdravnik, ki je storil vse, kar je bilo mogoče, da ohrani bolnika pri življenju. Noč in dan se je trudil okoli njega in v štirinajstih dneh ga je res spravil tako daleč, da mu je — veselo ga tlesknival po plečih — mogel reči: "Rešeni ste!"

Naslednji dan so Patala v redu obesili, ker je njegova telesna konstitucija še mogla prenesti zanko. Mesar, ki je s svojimi klobaskami Patalu podaljšal življenje za 14 dni, pa je bil radi prestopka proti telesni varnosti obojen na tri tedne težke ječe. Zdravniku, ki je Patalu rešil življenje, je sodni dvor izrekel pohvalno priznanje.

Namernoletni točnik

Osel je bil.

V deveti ali morda celo v deseti deželi obstoja protestantska sekta, ki tudi posna spoved.

Nekod je pastor te sekte pastir grešnika Tiburcija, ki je bil zelo vester mladenič in mu je povedal vse grehe, na koncu pa je, v svoji pravilki vestnosti, še pridodal: "Objel sem, nekoliko krepko, objel sem svojo nevesto. Zatrjujem pa vam, gospod spovednik, da sem bil pošten in se je sicer nlaem dotaknil."

Spovednik: "Niti dotaknil? No, pravi! Za pokoro vam nalagam samo, da pojedete kol osata."

Tiburcij (začuden): "Koš osata? Zakaj?"

Spovednik: "Ker ste bili tak nalamenski osel . . ."

Kaj je lepa ženaka.

Fontle je definiral lepo žensko takole:

"Lepa ženaka je paradiž za oči, pekel za dušo in vice za denarnico."

Lady Montagne, znana ekscentrična Angležinja, je rekla: "Edino, kar me tolaži, ker sem ženska, je zavest, da mi ni treba poročiti ženske."

NAROČNIKI POZORI!

Znamenje (March 31-28) pomeni, da vam je naročilo poteklo ta dan. Posrednik je praviloma, da vam čisto ne mislino. Ako lista ne prejmete, je mogoče vstavljeno, kar ni bil plačan. Ako je vaš list plačan in ga ne prejmete, je mogoče vstavljeno valed napovednega naravo, plačite nam dopolnilo in navedite stari in novi naslov.

Naki zastopniki ne vli družstveni tajniki in drugi zastopniki, pri katerih lahko plačate naročnina.

Naročnina za celo leto je \$2.00 in za pol leta po \$1.00. Člani S. N. P. J. doplačajo \$4.00 na leto, za pol leta \$2.00.

Za mesto Chicago in Clove za leto \$7.50, pol leta \$3.75, za člana \$3.00.

Za Evropa član za pol leta \$4.50, za vsa leta po \$9.00.

Tednik stane in Evropa \$1.75. Člani doplačajo namo šlo za zastopnike.

Misijonski list stane in celo leto \$1.25.

Naročnina lahko tudi "sam" pošljete na naslov:

UPRAVLJANJE
"PROSVETA"
2857 N. Lawrence Ave.
CHICAGO, ILL.

GLAVNJAČA

HLAPEC

TAM SE DOBE NA ŽELO TUDI VSA USTMENA POJASNILA

Drava..... Cl. dravica.....
Poljica.....

